

Marala ens regala una «Panaderina» confinada

El trio grava per a Enderrock.cat una versió de "Panaderina", inclosa al disc de debut 'A trenc d'alba', des de casa

Marala | Amaia Miranda

Marala és el trio configurat per la pedreguera **Sandra Monfort** (País Valencià), la palmesana **Clara Fiol** (Illes Balears) i la santcugatencina **Selma Bruna** (Catalunya). El 8 de març -coincidint amb el dia de la dona- estrenaven el disc de debut del projecte, *A trenc d'alba* (U98, 2020), un àlbum de cants a tres veus, música d'arrel i aires feministes. En ple confinament, han enregistrat des de casa i pels lectors d'Enderrock.cat "Panaderina", una de les cançons que conformen el disc.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=X5P6GDIIdchU>

A l'àlbum, la cançó l'interpreten acompanyades de dues membres d'un grup madrileny, **Faneka**, amb qui hi tenen molta sintonia, Anika (violí) i Bruna González (violoncel), així com d'Aleix Tobías a les percussions. Aquest cop però, i ateses les circumstàncies, **Marala** en fa una versió més intimista. I a més, tant casolana com aquella que les va inspirar. "Panaderina la vaig descobrir en un recull de cançons tradicionals de Lleó -explica **Sandra Monfort**-, en què tot són gravacions casolanes i s'hi sent un grup de dones xerrant i que animen a la cantora a interpretar el tema, dient: 'Venga, Dolfa, cántate la "Panaderina"'. "

L'arrel que es plasma en la música del trio no només prové dels llocs de procedència de cadascuna, sinó que, com en el cas de "Panaderina", s'articula també sovint amb les influències

de la música tradicional d'arreu de la península Ibèrica. "Però, a partir d'aquí, cadascuna utilitza el seu llenguatge, la reinterpretem i la fem nostra", comenten.

A l'àlbum s'hi troben diverses versions, com "Panaderina", a més de composicions pròpies i poesies musicades d'autores com Nina de Lua, Maria Mercè Marçal o Isabel García, entre d'altres. El procés compositiu que ha portat a crear *A trenc d'alba* acostuma a ser del tot col·laboratiu: "la majoria de vegades, cadascuna portava un tema que havia compostat i entre les tres l'arranjàvem. També hi ha altres temes que els ha fet una de nosaltres i ja l'ha arranjat per a les tres. "A trenc d'alba", en canvi, el vam fer entre les tres: la **Sandra** va fer la música, jo vaig fer l'arranjament per a les veus i la **Clara** va posar-hi la lletra. És el primer fill de **Marala** a tres bandes", comenta **Selma Bruna**. "Tot plegat, continua la sancugatenca, crea certa unitat al disc, perquè surt de nosaltres tres, no només com a individus, sinó que també del que neix quan ens ajuntem".

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=GoJcacy3Wwo>

Més enllà d'això, el disc compta amb un color propi -configurat pel joc de les tres veus, les guitarres i els seus arranjaments personals- i amb la dona com a figura principal i fil conductor. "Les dones són les grans protagonistes -explica **Bruna**- perquè som un trio femení, però també perquè la majoria de poemes musicats són de poetesses i, a més, dediquem tot el disc a les nostres àvies. En totes les cançons hi ha un regust de feminisme".

Hi ha una cançó que recull aquesta perspectiva feminista, a part de la unió de les tres músiques. Es tracta d'"A trenc d'alba", el tema que dona nom al disc. "Parla del moment en què les dones comencen a poder mostrar-se al món perquè hi ha l'espai i han trobat la força. Creiem que aquesta potència ha de ser nova, amb un codi que fins ara no havia estat valorat perquè vivíem en un món molt masclé. Ha de ser una força lluminosa, que exigeixi un canvi en aquest món, per això només el fet de posar la cura al centre ja és revolucionari", relata **Clara Fiol**.

Malgrat que la presentació en directe del disc, que havia de ser al Centre Artesà Tradicionàrius (Barcelona), es va veure compromesa i anul·lada per la situació d'emergència arran de la COVID-19, les tres artistes han estat portant els darrers dos anys part del seu repertori arreu de Catalunya -i també a l'estranger-. El passat 2019 les van programar, sense tenir encara el disc editat, al Festival Grec de Barcelona amb una de les propostes més originals del trio: un concert Binaural. En aquest tipus de directe, i que es preveu que es pugui gaudir de nou passat el confinament, les artistes utilitzen un micròfon que capta els sons en 360° i que, gràcies als auriculars que es proporcionen al públic, crea la sensació que et canten a cau d'orella.